

**SZERB KÖZTÁRSASÁG OKTATÁSÜGYI, TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI
FEJLESZTÉSÜGYI MINISZTERIUM
SZERB BIOLÓGIAI EGYESÜLET
BIOLÓGIA TESZT AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK 5. OSZTÁLY SZÁMÁRA
Körzeti verseny, 2016. 04. 09.**

Kód: _____

I. Karikázd be a helyes válasz előtti betűt!

1. Az aludttej előállításában nélkülözhetetlenek a:

- a) vírusok,
- b) gombák,
- c) protiszták,
- d) egyes baktériumok.

2. Melyik folyamatban vesz részt a sztóma (gázcsere)nyílás?

- a) A vegetatív szaporodásban.
- b) Az ivaros szaporodásban.
- c) A megtermékenyítésben.
- d) A gázcserében.

3. A vöröshagyma lédús leveleinek bőrszöveti sejtjeiben nem található:

- a) sejtmag
- b) sejtüreg (vakuólum)
- c) kloroplasztisz
- d) mitokondrium

4. Mely tulajdonság **nem jellemző** a baktériumokra? Baktériumokra melyik jelleg **nem** jellemző?

- a) Egyes baktériumok elpusztult szervezetek bomlásában vesznek részt.
- b) Egyes baktériumok súlyos betegségek okozói lehetnek.
- c) Egyes baktériumok az ember bélrendszerében élnek.
- d) Egyes baktériumok sejtjeiben sejtmag és sejtüreg (vakuólum) is található.

5. A fotoszintézis során keletkezett keményítő(t):

- a) csak a levél használja fel,
- b) a növény minden részébe eljuttatják a szállítóelemek (szállító edénnyalábok)
- c) a külső környezetbe párolog el,
- d) a légzés során a sztómákon (gázcserenyíláson) keresztül felszabadul.

6. Jelöld meg az igaz (I), illetve a hamis (H) állításokat!

a) A fa évgyűrűinek vastagsága a környezeti tényezőktől függ.	I	H
b) A nem teljes leveleknek fejletlen levéllemezüik van.	I	H
c) Minden növényfaj különleges pollenszemmél (virágporral) rendelkezik.	I	H
d) A kaktusz párologtatását a tüskék végzik.	I	H
e) Emberi étkezésre a burgonya módosult földalatti szárát használják.	I	H
f) A vírusok sejtes szerkezettel rendelkeznek.	I	H
g) Az elhalt fakéreg sejtjeinek sejtfa van.	I	H

Kösd össze a fogalmakat!

7. A szervezetek testfelépítésük szerveződési szintjeiben különböznek. Írd be a felsorolt szervezetek előtti zárójelbe azokat a betűket, amelyek az adott csoportok(szervezetek) szerveződési szintjeit jellemzik!

<u>Szerveződési szint</u>	<u>Szervezetek</u>
A - sejt	() baktérium
B – szövet	() egysejtű protiszta
C - szerv	() növény
D - szervrendszer	() az állatok többsége

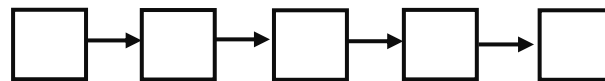
8. Az adott geometriai (mértani) fogalom előtti zárójelbe írd be azt a betűt, amely legjobban jellemzi az adott baktériumcsoport alakját!

<u>Baktériumcsoport</u>	<u>Geometriai fogalom</u>
A - coccusok	() spirál alakúak
B - spirillumok	() henger (pálcika) alakúak
C - bacillusok	() gömb (labda) alakúak
	() kerek
	() kocka

9. Egészítsd ki az üres négyzeteket!

Tedd sorrendbe a (mellékelt négyzetekbe) a betűket úgy, hogy a növények ivaros szaporodásának folyamata megfelelő legyen!

A - megtermékenyülés, B - megporzás, C – pollenszem csirázása,
D - a csíra, mag és a termés kialakulása, E – virágzás.

10. Felelj a kérdésre!

Anna ajándékba kapott Emmától egy afrikai ibolya levelet. Ennek a levélnek csak a levéllemezét tartotta vízben, és három hét múlva ez gyökeret eresztett. Ezt utána földbe ültette, és nemsokára kifejlődött az egész növény.

a) Melyik növény szaporodási típus jelenik meg a példában?

b) Nevezd meg a másik növény szaporodási típust!

11. Egészítsd ki a mondatot!

Az üres vonalra írd be a megfelelő élőlényország nevét!

a) A mi országunkban rendszerint egysejtűek vagyunk. Sejtjeink sejtfallal rendelkeznek, és az öröklődő tulajdonságok üzenetei a sejt plazmában vannak. A mi országunk neve: _____.

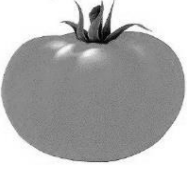

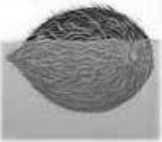
b) A mi testünk több sejtből áll. Sejtjeinket cellulóz sejtfallal védi, és elkülönült sejt magvúak vagyunk. A mi országunk neve: _____.

c) A mi testünk is több sejtből áll, sejtjeink szöveteket alkotnak, de sejtfallal nem rendelkezünk. A mi országunk neve: _____.

12. Egészítsd ki a táblázatot!

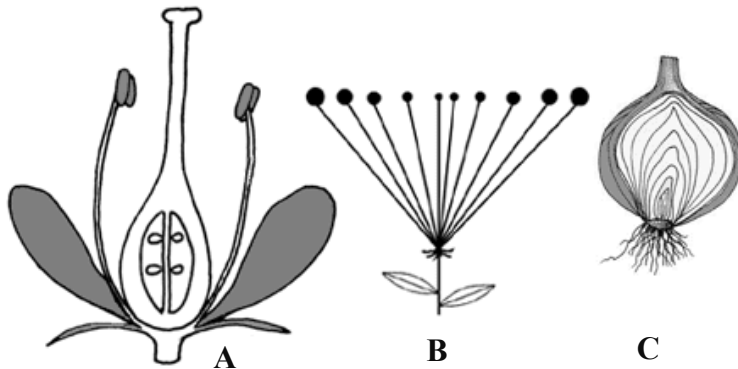
Figyelmesen nézd meg az alábbi képeket, majd az alattuk lévő téglalapba írd be a rájuk jellemző termésterjesztési módot!

A - szél, B – víz, C - állatok, D - önszóródás (önterjesztés).

13. Figyelmesen nézd meg a képeket!

A képek elemzése után (A, B és C) húzd alá azokat a tulajdonságokat (jellemzőket), amelyek a képen láthatóak!

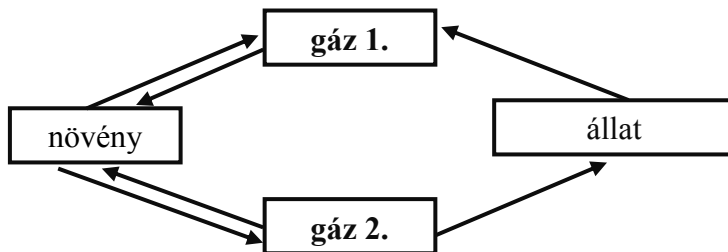
A. A képen látható virág:
teljes, nem teljes, egyivarú, kétivarú.

B. A képen látható virágzat:
fürt, ernyő, fészek

C. A képen látható növényi rész:
termés, gyökérgumó, föld alatti szár, fekvő szár.

14. Egészítsd ki a mondatot!

Alaposan figyelj meg az alábbi ábrát, majd az üres vonalra írd a be a keresett gáz nevét!

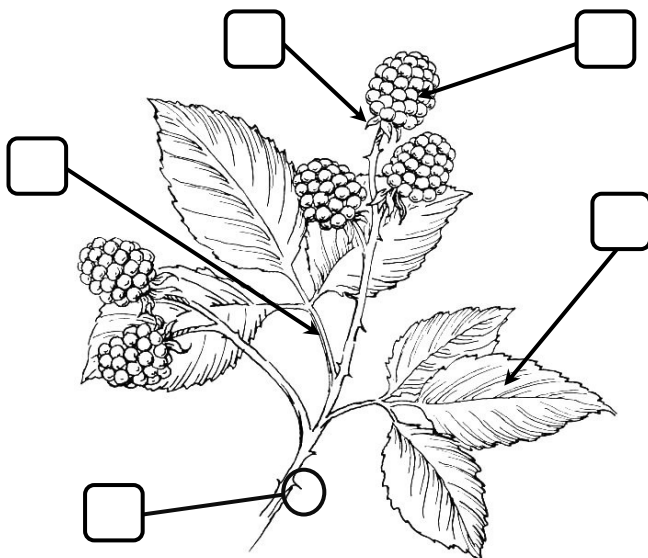

a) gáz 1. :

b) gáz 2.:

15. Jelöld!

A t négyzetekbe írd be abetűket úgy, hogy a fogalmak a megfelelő helyre kerüljenek!

A - termés

B - levéllemez

C - virágzat

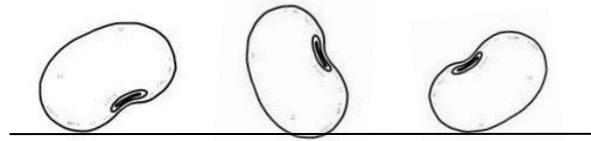
D- levélnyél

E - csészelevél

F - szármódosulás

16. Jelöld!

A képen látható három mag pontosan az ábrán meghatározott helyzetben hullott a talajra (a talajszint vonallal van jelölve). Minden magnál nyíllal jelöld a gyökér növekedési irányát!

17. Figyelmesen nézd meg a képet!

Az orvosi székfű vagy kamilla összes jellemzőit húzd alá!

Az orvosi székfű vagy kamilla:

A - gyökere: mellégyökérzet, főgyökérzet, répaalakú gyökér, orsó alakú gyökér;

B - szára: fás, lág, elágazó, nem elágazó;

C - levele: egyszerű, összetett, ülő;

D - virágzata: fürt, fészek, ernyő, kalász alakú.

18. Venn-diagram.

Írd be az adott betűket a levél tulajdonságainak megfelelően!

- A - összetett levél,
- B - van levélnyele,
- C - transpirációt (párologtatást) végez,
- D - hálózatos levélerezet, levéllemez,
- E - egy levéllemezű levél.

